

Warszawa, dnia 17 sierpnia 2021 r.

Poz. 1502

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI I NAUKI¹⁾**

z dnia 11 sierpnia 2021 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym

Na podstawie art. 81 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2018 r. poz. 969) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 grudnia 2011 r. w sprawie szczegółowych zasad kierowania, przyjmowania, przenoszenia, zwalniania i pobytu nieletnich w młodzieżowym ośrodku wychowawczym (Dz. U. poz. 1755) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W celu zapewnienia sprawności postępowania w zakresie kierowania i przyjmowania nieletnich do ośrodków oraz przenoszenia i zwalniania nieletnich z ośrodków właściwi starostowie, ośrodki oraz organy prowadzące ośrodki współpracują z ORE za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 670, 952 i 1005), zwanego dalej „systemem teleinformatycznym”.”

b) uchyla się ust. 4;

2) w § 3:

a) w ust. 1 skreśla się wyrazy „, o którym mowa w § 2 ust. 1”;

b) w ust. 2 pkt 4 oraz w ust. 6 pkt 3 wyrazy „opinii rodzinnego ośrodka diagnostyczno-konsultacyjnego” zastępuje się wyrazami „opinii opiniodawczego zespołu sądowych specjalistów”;

c) w ust. 5 skreśla się wyrazy „, o którym mowa w § 2 ust. 1.”;

d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. W okresie pobytu nieletniego w ośrodku dyrektor ośrodka jest obowiązany do uzupełniania dokumentacji nieletniego o dokumenty w zakresie określonym w ust. 6 pkt 5 i 6, a ponadto o dokumenty zawierające informacje o efektach działań resocjalizacyjnych, edukacyjnych lub terapeutycznych, które zostały zastosowane wobec nieletniego, oraz informacje o zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego.”;

¹⁾ Minister Edukacji i Nauki kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji i Nauki (Dz. U. poz. 1848 i 2335).

3) w § 4:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Niezwłocznie po przybyciu nieletniego do ośrodka dyrektor ośrodka lub inny pracownik pedagogiczny, w obecności wychowawcy lub innego pracownika ośrodka, przeprowadza z nieletnim rozmowę, podczas której zapoznaje nieletniego z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku.

2. Zapoznanie się z prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku nieletni potwierdza własnoręcznym podpisem. W razie odmowy złożenia podpisu przez nieletniego dyrektor ośrodka lub inny pracownik pedagogiczny, o którym mowa w ust. 1, w dokumentacji nieletniego umieszcza adnotację o odmowie potwierdzenia przez nieletniego zapoznania się z jego prawami, obowiązkami i zasadami pobytu w ośrodku.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. W przypadku niedoprowadzenia nieletniego do ośrodka w ciągu miesiąca od dnia wskazania tego ośrodka przez ORE dyrektor ośrodka powiadamia o tym właściwego starostę oraz ORE, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, a ponadto – sąd rodzinny, za pośrednictwem poczty.”;

4) w § 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W ośrodku dla każdego nieletniego opracowuje się i realizuje indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa odpowiednio w przepisach wydanych na podstawie art. 127 ust. 19 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082), zwanej dalej „ustawą – Prawo oświatowe”, oraz przepisach wydanych na podstawie art. 71b ust. 7 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 oraz z 2021 r. poz. 4 i 1237).”;

5) § 6 i § 7 otrzymują brzmienie:

„§ 6. 1. Nieletniemu umieszczonemu w ośrodku zapewnia się warunki niezbędne do nauki, wychowania, resocjalizacji i terapii, w tym warunki bezpiecznego pobytu.

2. Ośrodek podejmuje działania zapobiegające wydarzeniom nadzwyczajnym.

3. Wydarzeniami nadzwyczajnymi są:

- 1) zgon nieletniego, w tym zgon w wyniku samobójstwa;
- 2) próba samobójcza nieletniego;
- 3) zgwałcenie lub inny czyn noszący znamiona przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności z udziałem nieletniego;
- 4) bunt nieletnich;
- 5) samookaleczenie nieletniego zagrażające jego życiu lub zdrowiu;
- 6) agresja fizyczna wśród nieletnich, w wyniku której nieletni wymagał leczenia ambulatoryjnego lub szpitalnego lub z powodu której nastąpiła interwencja Policji;
- 7) znęcanie się nad nieletnim;
- 8) napaść fizyczna na pracownika ośrodka przez nieletniego;
- 9) podejrzenie popełnienia wobec nieletniego przez pracownika ośrodka, w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych w stosunku do nieletnich, czynu noszącego znamiona przestępstwa ściganego z urzędu;
- 10) zdarzenie inne niż wymienione w pkt 1–9, z udziałem nieletniego, które spowodowało zagrożenie lub naruszenie bezpieczeństwa ośrodka, zagrożenie dla zdrowia lub życia nieletniego, innych nieletnich przebywających w ośrodku lub pracownika ośrodka lub naruszenie przepisów prawa przez nieletniego ściganego z urzędu.

4. Wydarzenia nadzwyczajne są dokumentowane w księdze ewidencji wydarzeń nadzwyczajnych.

5. Księga ewidencji wydarzeń nadzwyczajnych zawiera w szczególności: imię i nazwisko nieletniego, datę i godzinę wydarzenia, rodzaj wydarzenia oraz miejsce jego wystąpienia, opis wydarzenia, wskazanie, pod czyją opieką przebywał nieletni.

6. O wydarzeniu nadzwyczajnym wskazanym w ust. 3 oraz jego przyczynach dyrektor ośrodka niezwłocznie zawiadamia, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, organ nadzoru pedagogicznego, organ prowadzący ośrodek i ORE.

7. W przypadku stwierdzenia w trybie nadzoru pedagogicznego uchybień w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, organ nadzoru pedagogicznego zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ prowadzący ośrodek, ORE oraz właściwy sąd rodzinny, który sprawuje nadzór nad wykonywaniem orzeczeń o umieszczeniu nieletniego w ośrodku.

8. W przypadku, o którym mowa w ust. 7, ORE może podjąć decyzję o wstrzymaniu wskazań miejsc dla nieletnich do ośrodka, w którym stwierdzono uchybienia, do czasu ich usunięcia.

9. Jeżeli dyrektor ośrodka nie usunie stwierdzonych w trybie nadzoru pedagogicznego uchybień w zakresie, o którym mowa w art. 55 ust. 2 pkt 5 i 6 ustawy – Prawo oświatowe, to kurator oświaty, we współpracy z ORE i właściwym starostą, podejmuje działania związane z przenoszeniem nieletnich do innych ośrodków zapewniających warunki niezbędne do nauki, wychowania, resocjalizacji i terapii, w tym warunki bezpiecznego pobytu, o których mowa w ust. 1.

10. W przypadku, o którym mowa w ust. 9, do przenoszenia nieletnich do innych ośrodków przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.

§ 7. 1. Przeniesienie nieletniego do innego ośrodka może nastąpić w szczególnie uzasadnionych przypadkach, mających znaczenie dla skuteczności procesu resocjalizacyjnego, edukacyjnego lub terapeutycznego, na podstawie oceny zasadności dalszego pobytu nieletniego w ośrodku, której dokonuje zespół opracowujący indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny.

2. Przeniesienie nieletniego, o którym mowa w ust. 1, następuje na uzasadniony wniosek dyrektora ośrodka, w którym przebywa nieletni, nieletniego lub jego rodziców, lub opiekunów.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się do ORE.

4. Nieletni lub jego rodzice, lub opiekunowie składają wniosek, o którym mowa w ust. 2, za pośrednictwem dyrektora ośrodka, w którym przebywa nieletni. Dyrektor ośrodka przekazuje wniosek do ORE w terminie nie dłuższym niż 7 dni.

5. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, składa się, a w przypadku, o którym mowa w ust. 4 – przekazuje się, do ORE za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

6. W przypadku gdy z wnioskiem, o którym mowa w ust. 2, występuje dyrektor ośrodka, w którym przebywa nieletni, o zamiarze przeniesienia nieletniego do innego ośrodka dyrektor tego ośrodka niezwłocznie powiadamia rodziców lub opiekunów nieletniego.

7. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor ośrodka, w którym przebywa nieletni, dołącza aktualną ocenę, o której mowa w ust. 1.

8. ORE rozpatruje wniosek, o którym mowa w ust. 2, a w przypadku stwierdzenia jego zasadności wskazuje nieletniemu nowy ośrodek.

9. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, dyrektor ośrodka, w którym przebywa nieletni, jest odpowiedzialny za doprowadzenie nieletniego do ośrodka wskazanego przez ORE i przekazanie do tego ośrodka dokumentacji nieletniego, w szczególności dokumentacji, o której mowa w § 3 ust. 6 i 7, oraz informacji potwierdzającej okres pobytu w ośrodku, na potrzeby ustalenia prawa do pomocy mającej na celu życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem, o której mowa w art. 88 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803), a także za powiadomienie sądu rodzinnego, który sprawuje nadzór nad wykonywaniem orzeczeń o umieszczeniu nieletniego w ośrodku.

10. Do przeniesienia nieletniego do innego ośrodka przepisy § 4 stosuje się odpowiednio.”;

6) w § 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ucieczki nieletnich są dokumentowane w księdze ewidencji ucieczek, która zawiera: imię i nazwisko nieletniego, datę i godzinę ucieczki lub w przypadku niemożności ich ustalenia – datę i godzinę stwierdzenia ucieczki, wskazanie, pod czyją opieką przebywał nieletni przed ucieczką, oraz datę i godzinę doprowadzenia nieletniego, imię i nazwisko osoby, przez którą został doprowadzony, oraz imię i nazwisko osoby przyjmującej nieletniego do ośrodka.”;

7) § 11 otrzymuje brzmienie:

„§ 11. Wniosek do sądu rodzinnego o uchylenie lub zmianę środka wychowawczego i zwolnienie nieletniego z ośrodka składają dyrektor ośrodka lub rodzice, lub opiekunowie, przedstawiając informację o efektach zastosowanych działań resocjalizacyjnych, edukacyjnych lub terapeutycznych oraz zaobserwowanych zmianach postawy nieletniego, które uzasadniają przypuszczenie o prawidłowym uczestnictwie nieletniego w życiu społecznym.”;

8) w § 12 w ust. 1 skreśla się wyrazy „, , o którym mowa w § 2 ust. 1”.

§ 2. Do rozpatrzenia wniosków o przeniesienie nieletniego do innego ośrodka złożonych i nierozpatrzonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2021 r.

Minister Edukacji i Nauki: *wz. D. Pionkowski*